

Tuiketiedote 2 / 2004

EANM'04 kongressista on jo toivuttu – suurkiitos raskaan tehtävän hienosta läpiviemisestä erityisesti kongressipresidentti Juhani Knuutille! Myös paikallinen järjestelytoimikunta ja sessioiden puheenjohtajina toimineet ansaitsevat kiitokset samoin kuin ilmojen haltiattaret ja iltatilaisuuksien järjestäjät... Ohessa luettavaksenne kokoelma matkaraportteja. Apurahan saajia oli tänä vuonna niin paljon, että olen poiminut tähän niistä vain osan.

Seuraavan kongressin ajankohta kannattaa jo merkitä kalentereihin. EANM'05 pidetään ensi lokakuussa Istanbulissa. Yhdistyksen ryhmämatkasta ilmoittelen lisää ensi vuoden puolella, samoin matka-apurahoista.

Viime aikoina on esillä ollut yhdistyksen tulevaisuus; pysykö itsenäisenä, lisätäkö yhteistyötä alaan läheisesti liittyvien yhdistysten kanssa vai muodostaako isompi katto-organisaatio joka pitäisi sisällään myös esim. SKLFY:n ja KFH:n? Vai pitäisikö siteitä solmia pikemminkin radiologian suuntaan? Yhdistyksen jäsenten mielipiteet hajoavat varmasti enemmän kuin SKLFY:n tekemässä jäsenkyselyssä, missä valtaosa jäsenistä kannatti yhdistymistä. Nykyinen moniammatillisuus ja läheinen yhteistyö eri ryhmien kesken on mielestäni rikkaus, jonka toivoisin säilyvän jatkossakin. Nyt on jokaisella mahdollisuus tuoda esiin mielipiteensä vastaamalla omaan jäsenkyselyymme. Sähköpostilistalla olevat ovat jo saaneet kyselynsä, sähköpostittomat saavat omansa nyt Tuiketiedotteen liitteenä.

Seuraava Tuiketiedote ilmestyy alkuvuodesta 2005. Otan mielelläni vastaan tietoa tulevista koulutuksista yms. Tuiketiedotetta voi käyttää tarvittaessa myös keskusteluforumina, kuten Aapo Ahonen tässä tiedotteessa tekee. Ajankohtaisista ja akuuteista asioista ilmoittelen jatkossakin pääsääntöisesti sähköpostitse. Muistatthän päivittää yhteystietonne, mikäli ne muuttuvat.

LRIY:n kunniajäsen Martti Vorne menehtyi kongressin aikaan 7. syyskuuta 2004. LRIY kunnioittaa arvostetun jäsenensä muistoa.

Martti Sakari VORNE in Memoriam

30.12.1937 – 07.09.2004

Suuresti arvostamme ylilääkäri Martti Vorne poistui keskuudestamme pitkällisen sairauden uuvuttamana. Martti syntyi ennen sotia luovutetun Karjalan puolella, ja lapsuus evakossa opetti hänelle, että itse pitää puolensa pitää. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Kristiinankaupungissa. Opiskeltuaan myös luonnontieteitä hän valmistui Oulussa lääketieteen lisensiaatiksi, väitteli farmakologiasta v.-72, sai dosentuurin Tampereen yliopistossa v.-76 ja klinisen isotooppitutkimuksen dosentuurin Oulun

yliopistossa v.-86. Martti toimi opiskelun ohella myös opettajana ja tutkijana Oulun yliopistossa. Perehdyttyään Kajaanissa Kainuun KS:ssa va laboratoriolääkärinä isotooppitutkimuksen hienouksiin hän palasi Ouluun erikoistumaan tulevaan "leipätyöhönsä".

Aloittaessaan uudessa Lahden keskussairaалassa 1.12.1975 Martti osoitti hyvää organisointikykyä laboratoriotuiminnan käynnistämässä sekä henkilökunnan koulutuksessa. Martti edusti sellaista isotooppilääkärinä, joka jaksoi ja pystyi keskussairaалassa yhdistämään erinomaisen klinisen työn ja menestyksen myös tutkijana. Martti oli käytännön isotooppilääkäri, joka pystyi aktiivisesti kommunikoimalla ja esittelemällä mm. esimerkkipotilastapauksia vakuuttamaan hoitavat klinikat isotooppitutkimusten hyödyllisyydestä. Tällä tavoin Martti kehitti aikoinaan Päijät-Hämeen keskussairaалan isotooppilaboratorion toimintaa laajuudeltaan yliopistosairaалoiden tasolle. Kollegana ja työtoverina hän oli luotettava. Hän toimi sairaалan johtavan lääkäriin varamiehenä usean vuoden ajan.

Martti julkaisi lukuisia kirjoituksia sekä toksikologiasta että isotooppilääketieteestä. Töidensä tunnettuuden lisääntyessä hänet huomattiin myös tieteellisissä ja ammatillisissa yhdistyksissä, joissa hän sai erilaisia luottamustehtäviä, ja hän toimi mm. Lääketieteellisen Radioisotooppiyhdistyksen (1975-76 & 1982-87) ja SLL:n Laboratoriolääkärien ala-asaston (1979-82) hallituksissa. Hänet valittiin isotooppiyhdistyksen puheenjohtajaksi 1985-87, ja vuonna -96 kunniajäseneksi. Martin johdolla järjestettiin kahdesti isotooppipäivät Lahdessa 1982 ja 1992

Hänen infektioiden isotooppidiagnostiikkaa koskevat tutkimusraporttinsa olivat aikoinaan maailman kärkeä ja maassamme uraauurtavia. Martin julkaisuja on referoitu runsaasti, ja edelleenkin näkee niihin viitattavan aihetta käsittelevissä julkaisuissa ja oppikirjakappaleissa. Hänen muita tutkimuskohteitaan olivat isotooppiangiografia, hyytymistutkimukset ja verenkiertotutkimusten yksinkertaistaminen. Martti ohjasi myös joitakin väitöskirjoitaita isotooppitutkimuksiin liittyvistä aiheista..

Hänen rohkeutensa toimia yksityisellä sektorilla isotooppilääkärinä kiinnitti erityisesti huomiota. Martin käytössä oli ensimmäinen ja pääkaupunkiseudun ulkopuolella lähes ainoa gammakamera yksityisellä lääkäriasemalla. Hän toimi useita vuosia Hemon hallituksessa ja sen puheenjohtajana. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon korvasienten viljely upottamalla hiekan sisään suosikkisanomalehtiä, joilla hän sai erityisen hyvän korvasienisadon! Myös harrastajateatteri ja Rotary-toiminta olivat lähellä hänen sydäntään.

Martti osallistui vuosittain isotooppikongresseihin esitellen niissä valikoituja töitään, ja kerran hänet saatiin myös houkuteltua Badgasteinissa Itävallassa vapaa-aikana laskettelemaan. Lasketteluunkin Martti ryhtyi tapansa mukaan ennakkoluulottomasti, ja sisukkaasti hän selviytyi tästäkin. Kokousmatkoilla Martti osallistui innolla iltatilaisuuksien yhteydessä käytyihin pohdiskeleviin keskusteluihin tuoden mukaan huumorin.

Marttia jäivät kaipaamaan puoliso, lapset perheineen ja lastenlapset, sekä lisäksi suuri joukko ystäviä ja työtovereita. Päijät-Hämeen isotooppiyksikön henkilökunta sekä ystävät ja työtoverit

MAP Award

Ensimmäinen [MAP-palkinto](#) luovutettiin **professori Jyrki Kuikalle** Helsingissä 6.9.2004 EANM'04-kongressin yhteydessä.

Jyrki Kuikka on tutkinut mm. aivojen serotoniinitoiminnan vaikutusta syömishäiriöiden ja masennuspotilaiden diagnostiikkaan. Hänet palkittiin pitkäaikaisesta kansainvälisestä työstä isotooppi-lääketieteen hyväksi sekä hänen monipuolisista ja korkeatasoisista ansioistaan edistää suomalaisen isotooppi-lääketieteen tunnettavuutta Euroopassa ja muualla maailmassa. Jyrki Kuikan tieteellisen työn laajuus on merkittävä, hän on ollut vahvasti mukana kehittämässä diagnostista molekyylikuvantamista. Jyrki Kuikan MAP-palkintoluento kuullaan Isotooppipäivillä Espoossa touku-kuussa 2005.

MAP-palkinto on LRY:n perustama ja MAP Medical Technologies Oy:n tukema palkinto, joka myönnetään kahden vuoden välein tunnustukseksi merkittävästä työstä tai ansioista isotooppi-lääketieteen hyväksi. Palkinnon arvo on 4000 euroa ja sitä jaettaessa asetetaan etusijalle kansainvälinen työ tai ansiot, jotka liittyvät tieteelliseen työhön lääketieteen ja muiden luonnontieteiden tai hoitotieteen alalla.

2005 LRY:n kevätkokouksen pitopaikka on muuttunut!

Kokouksen ajankohta on ennallaan eli 20.-21.5.2005. Tilaisuus järjestetään Hanasaaren kulttuurikeskuksessa Espoossa yhteiskokouksena Kliinisen fysiologian yhdistyksen ja Kliinisen fysiologian hoitajien yhdistyksen kanssa.

Kevätkokoukset 2006 ja 2007

Etsimme innokkaita järjestäjiä vuosien 2006 ja 2007 kevätkokouksille! Kiinnostuksensa voi ilmaista esim. pj. Lauri Karhumäelle (lauri.karhumaki@hus.fi) tai sihteeri Anu Koskelalle (anu.koskela@hus.fi).

Tulevia koulutuksia vuonna 2005

EANM:n koulutuskeskus, Wien, Itävalta

http://www.eanm.org/eanm.php?kopf=head/hd_calendar.html&orte=calendar/calendar.php

7th International Conference of Nuclear Cardiology (ICNC7) 8.-11.5.2005 Lissabon, Portugal

<http://services.escardio.org/congress/icnc/icnc7/>

Jorvin KliFIs-päivät 20.-21.5.2005, Espoo

http://www.fsnm.org/html/jorvi_2005.html

Turku PET-symposium 28.-31.5.2005, Turku

<http://congress.utu.fi/turkupet2005/>

EANM'05 15.-19.10.2005, Istanbul, Turkki

<http://www.eanm.org/eanm2005/index.html>

Myönnettyjä matka-apurahoja

LRY:n hallitus myönsi kokouksessaan 3.9.2004 Arja Uusitalo-Koskiselle matka-apurahan EANM:n Wienissä järjestämää Neuroimaging-kurssia varten.

Matkaraportit EANM'04

Matkakertomus, Jörgen Bergman ja Olli Eskola, Valtakunnallinen PET-keskus:

Tänä vuonna vuosittainen EANM-kokous järjestettiin Helsingissä. Osallistuminen olikin siis tavallista helpompaa - ei vähiten siitä syystä, että Valtakunnallisessa PET-keskuksessa ei ollut potilastutkimuksia kokouksen aikana. Tästä syystä me radiokemistitkin pääsimme osallistumaan kokoukseen kattavasti ilman "synteesipaineita".

Varhain maanantaiaamuna suuntasimme Helsinkiin lähtevään junaan tavoitteena ehtiä kello 10:00 alkavaan "New trends in oncology" plenary-luontoon. L. Mortelmansin luennoissa kuulimme mielenkiintoisia viittauksia muun muassa hypoksialigandien käytöstä PET-diagnostiikan välineinä. Radiokemian sessiossa saimme kuulla yleiskatsaukset niistä tracereistä, jotka ovat käytössä taikka kehitteillä kliinisiin tutkimuksiin onkologiassa, neurotieteissä sekä kardiovaskulaarisessa kuvantamisessa. Kahvin ja sämpylän päälle suuntasimme vielä iltapäivän kahteen radiokemian sessioon. Ilta jatkuikin sitten hyvän pihvin ja parin punaviinilasillisen merkeissä.

Tiistain mielenkiintoisimpia aiheita oli Alzheimerin taudin diagnostiikkaan kehitetyt uudet PET-merkkiaineet. Kuunteelimme myös CME session radiofarmasiaosuuden, jossa paneuduttiin PET-radiolääkeaineiden hyviin tuotantotapoihin. Iltapäivä kului näytteilleasettajien standeilla sekä postereihin tutustuen. Iltapäivän radiokemiasession jälkeen oli aikaa nauttia pala kinuskikakkua ja kahvikupponen Fazerin kahvilassa.

Keskiviikon ehdottomasti antoisin luentosarja käsitteli PET- ja SPET kuvantamista lääkekehityksen apuvälineinä. Highlights luennon jälkeen olikin vuorossa kongressin loppuseremonia. Sen jälkeen mietimme valkoviinilasillisen ääressä josko vaikka lähtisimme ensi vuonna Istanbuliin...

Kiitokset Lääketieteelliselle Radioisotooppiyhdistykselle tuesta kongressiin osallistumiseen.

Kyllikki Hänninen, järjestelytoimikunnan hoitajajäsen:

Ensimmäisenä kiitän Kirsti Hussoa, Sanna Suomista ja Heidi Lappalaista, että toimitte muutamien Technologist sessioitten puheenjohtajina. Toiseksi kiitän kaikkia niitä sairaaloiden isotooppiyksiköiden henkilöitä, jotka tekivät osastojensa esittelyposterit Technologistien luentohalliin. Postereitten tekoon ei jäänyt paljon aikaa, muuta niitä oli kiitettävästi 13.

Hoitajien osallistujamäärä oli 517.

Olin edustamassa Suomea Technologistein (NMT) yhteistyökokouksessa. Tänä vuonna valittiin uusi NMT-komitea. Pääsimme jopa äänestämään. Hallitus pysyi samana, mutta puheenjohtaja vaihtui. Uusi puheenjohtaja on Sylviane Perrot Ranskasta. Muut toimihenkilöt uusi komitea päättää seuraavassa kokouksessa. Myös seuraavalla kerralla valitaan uusia komitean jäseniä Istanbulissa erovuoroisten tilalle.

Minulla oli oikein mielenkiintoinen vuosi, kun sain osallistua Technologistein ohjelman tekemiseen. NMT-komiteahan on

hyvin aktiivinen. Onneksi sain edes yhden suomalaisen luennoitsijan mahtumaan ohjelmaan. Hän oli Päivi Wood, joka puhui kliinisestä auditoinnista Suomessa. Oli myös ilo tutustua NMT-komitean jäseniin, jotka edustivat eri Euroopan maita. Minun osalleni tuli järjestää myös iltatilaisuus komitean jäsenille ja muutamalle muulle henkilölle. Vietimme hauskan illan Zetorissa. Irma Salminen Jorvista oli siellä minun kanssani. Saimme mielenkiintoisen kutsun Dubliiniin, ensin tutustumaan ja mahdollisesti kolmeksi kuukaudeksi vaihtoon sinne. Tätä kutsua täytynee harkita!

Sairaanhoitaja Ulla Leppänen PHKS, Isotooppilaboratorio :

Mietin mielessäni syitä siihen, miksi vasta 20. työvuosi isotoopissa sai minut lähtemään EANM:n järjestämään kokoukseen. Ehkä syy ei ole pelkästään hämäläisissä sukujuurissani vaan enemmänkin luonteeni laiskuudessa. Kerrankin oli mahdollisuus haistella kansainvälistä ilmapiiriä aivan kotinurkilla. Helsingissä järjestettävään kokoukseen oli sekä ajankäytön, että varsinkin taloudellisen panostuksen suhteen helpompi osallistua. Aikaisemmin pääkaupunkiseudulla asuneena minulla ei ollut edes paineita juosta kaupungin nähtävyyksiä katsomassa, vaan saatoin rauhassa keskittyä kongressin antiin.

Osallistuimme kokoukseen koko henkilökuntamme voimin. Varasimme jo hyvissä ajoin majoituksemme Gasthaus Omapohjasta Kansallisteatterin vierestä. Valinta oli loistava sekä sijainnin, että historiaa huokuvan ilmapiirin suhteen. Pienessä 16 huoneen teatterimajatalossa huoneet oli nimetty vanhojen suomalaisten näyttelijöiden mukaan ja aamiaisenkin tarjottiin huoneeseen.

Luottaen suomalaisten hyvään organisointi kykyyn, saavuimme kokouspaikalle juuri ennen avajaisten alkua. Ilmoittautuminen sujui nopeasti ja ehdimme ajoissa avajaisiin. Mari Paloa ja Tapiola Sinfonietta oli kuunnellut pidempäänkin, mutta tanssiesityksestä tuli väkisinkin mieleen Seppo Ahdin kommentti suomalaisista olympiaurheilijoista: "Pyritään olemaan mahdollisimman totisia ja katsotaan sitten, mihin se riittää". Virallisen avajaisohjelman jälkeen jatkoimme iltaa notkuvien pöytien ääressä kuunnelen Sibeliusakatemia opiskelijoiden soitantaa.

Kongressin ohjelmassa keskityin pääasiassa hoitajille suunnattuihin luentoihin, joita pidin korkeatasoisina ja monipuolisina. Oli mukava todeta, että samanlaisten asioiden ja ongelmien kanssa painiskelemme omassa työssämmekin. Erityisesti kiinnitti huomiota hollantilaisten hoitajien aktiivisuus ja selkeät esitykset. Hämmästyistä sen sijaan aiheutti ryhmätyöosuudessa amerikkalaisen osastonhoitajan ongelmat henkilökuntansa motivoinnissa. Työtehtävien valikointi ja tietyistä töistä kieltäytyminen on ainakin omassa työyksikössäni täysin vieras asia. Yleisestä ohjelmasta valitsin onkologian ja infektioden kuvantamiseen liittyviä esityksiä unohtamatta läksyksi saamaamme radioimmunoterapiaa, jonka aloittaminen sairaalassamme on ajankohtaista.

Luentojen välillä verryttelimme jäseniämme posterilabyrintissa ja näyttelyalueella.

Kaiken tietotulvan jälkeen oli mukava tuulettaa ajatuksiaan hyvin järjestetyissä iltariennoissa niin suomalaisessa illassa, kuin Suomenlinnan merellisissä maisemissa. Hauskakin siis riitti.

Helsingin kokous jää mieleeni paitsi ensimmäisenä kansainvälisenä kokouksenani niin myös siitä, että päätöspäivänä saimme suruviestin entisen ylilääkärimme Martti Vornen kuolemasta.

Kiitän yhdistystä saamastani apurahasta.

Turkulaiset Helsingissä Minna Aatsinki, Tarja Keskitalo, Hannele Lehtinen, Marjo Tähti:

Suurin odotuksin lähdimme junalla sunnuntaina 5.9. kohti Helsinkiä. Olimme tehneet posterin röntgenhoitajan roolista Turun PET-keskuksessa. Hoitajat olivat tehneet 48 posteria, joista kolme oli Suomesta. Oli mielenkiintoista tutustua näihin postereihin. Hoitajien luentosalissa oli myös esittelyposterit eri Suomen isotooppiyksiköistä. Kiitokset idean keksijälle.

Hoitajien luennot olisivat saaneet mielestämme olla käytännönläheisempiä. Aikaisemmissa kongresseissa Brysselissä ja Wienissä luentosalit olivat pienempiä ja akustiikka parempi. Viereisen luentosalin taputukset häiritsivät keskittymistä luentojen kuunteluun. Tiistain lyhyet luentosessiot ja keski- viikon säteilysuojeluluennot olivat hyviä ja mielenkiintoisia .

Näyttelytila kiinnosti varsinkin ensikertaa kongressiin osallistunutta hoitajaa. Konkarien mielestä gamma- ja PET-kameroita oli ihmeellisen vähän esillä. Muuten näyttelyn anti oli hyvää.

Kiitos kuuluu myös iltatilaisuuksien järjestäjille, sillä näin saatiin mahdollisuus taas tavata ja vaihdella kuulumisia "säteilevien" kollegoiden ja muun isotooppiväen kanssa.

Helena Siljander (laboratoriohoitaja) ja Johanna Erkkilä (sairaanhoitaja), Hyks Kardiologia:

Tämän vuoden eurooppalaisen isotooppiyhdistyksen (EANM) kongressi pidettiin meillä Helsingissä 4-8.9.2004 Messukeskuksessa. Kongressiin kirjautuneita keskiviikkona oli 4072 ja tietysti suomalaisia osallistujia oli normaalia enemmän kuin tavallisesti. Abstrakteja oli kaiken kaikkiaan 1692, joista hoitajien oli 79.

Kongressiin ilmoittautuminen kävi sujuvasti ennen avajaistilaisuutta. Ilmoittautumisen yhteydessä saadut luentosalit olivat sisällöltään perinteiset, mutta eivät sisältäneet kynää ja paperia. Muistiinpanovälineille olisi ollut käyttöä monessa yhteydessä. Posterialueen löytäminen osoittautui pieneksi haasteeksi, sillä sinne ei ollut tarpeeksi opasteita. Pienen etsinnän jälkeen löysimme kuitenkin alueen ja saimme posterin oikealle paikalle. Pääsimme vielä näyttelyalueelta pois ennen ovien sulkemista. Avajaiset noudattivat samaa kaavaa kuin aikaisempinakin vuosina. Miellyttävää oli nähdä ja kuulla suomalaisia presidenttejä puhujan pöntössä jo avajaisissa kertomassa Suomessa tapahtuvasta isotooppitoiminnasta. Erittäin mieluinen muistona jäi mieleen runsas ja maittava tarjoilu ohjelman jälkeen ja hyvä tanssimusiikki, joka sai tanssinhaluiset pyörähtelemään lattialle.

Varsinaiset luennot alkoivat sunnuntaiamuna kahdeksalta, jolloin kardiologian luentoaiheet käsitelivät meille käytännönläheisiä asioita. Ensimmäisellä luennolla tuli ilmi, että paras rasiotapaus saataisiin yhdistämällä polkupyörä- ja adenosinirasiot. Dipyridamolia tulisi käyttää vain erikoistapauksissa ja doputamiinia silloin kun on kontraindikaatioita. Diabetespotilaille perfuusiokuvauksia pitäisi tehdä paljon

enemmän. Naisilla koronaaritaudin taustalla on paljon metaboliasyndroomaa ja anamneesi on epäselvempi kuin miehillä.

Sunnuntaina saimme kardiologisen luennon päätteeksi Bristol-Myers Squibbin sponsoroiman oppikirjan Myocardial Perfusion Imaging.

Kävimme myös seuraamassa muita luentoja lounassesioitten aikana. Scheringerin satelliitti- symposiumissa esiteltiin uutta Zevalin- radioimmunoterapiaa, jota Husin piirissä on saanut vasta yksi potilas. Suomalaisten esityksiä oli mielenkiintoista käydä kuuntelemassa, muunkin kuin oman aihealueen piiristä. Edelleen käsiteltiin paljon PET ja PET/CT aiheita, jotka on meille vieraita, sillä meidän kardiologian klinikassa niiden käyttöä ei ole. Technologistien luentosalissa oli esillä suomalaisten isotooppiyksiköiden postereita, joissa esiteltiin kyseisten yksiköiden toimintaa. Meille ei tämmöisestä mahdollisuudesta ollut valitettavasti tullut tietoa.

Kiinnostavia postereita oli paljon. Technologistien puolella erityisesti Turun PET- keskukselta oli tullut useampiakin postereita, joissa kerrottiin mm. röntgenhoitajien ja laboratoriohoitajien työskentelystä ja työn haasteista PET-keskuksessa. Käytännön työn kannalta oli kiinnostava myös samaisessa paikassa tehty tutkimus, jossa vertailtiin edellämaintittujen ammattiryhmien sormidosimetriannoksia ja etsittiin syitä annosten vaihteluun. Tämä posterini miettimään omia työskentelytapoja ja mahdollisuuksia vaikuttaa omiin säteilyannoksiin. Oma posterimme Talliumilla tehdyistä sydänperfuusiokuvausten vertailusta sai myös kiitettävästi huomiota osakseen.

Kiitos avustuksesta osallistua kongressiin, sen ansiosta meidän osastolta pääsivät kaikki halukkaat mukaan.

Päivi Marjamäki, Valtakunnallinen PET-keskus/MediCity:

Osallistuin 4.-8. syyskuuta 2004 Helsingissä pidettyyn EANM-kongressiin (Annual Congress of The European Association of Nuclear Medicine).

Sunnuntaiaamuinen junamatka Turusta Pasilan asemalle sujui mukavasti työtoverini Veronican seurassa. Matkalaukku jäi aseman säilytyslokeroon ja sitten muutaman minuutin reipas kävely kongressipaikalle. Messukeskus tarjosi mielestäni erinomaiset puitteet tälle mammuttikokoukselle, osallistujia oli ennätyksellisesti yli 4000. Suuresta osallistujamäärästä ja kongressin laaja-alaisuudesta johtuen rinnakkaisia luentosessioita oli useita ja postereita sadoittain. Meiltä Valtakunnallisen PET-keskuksen prekliinisen yksikön neljältä "ladyiltä" oli esillä viisi posteria. Kaikkia postereita en millään ehtinyt katsoa; liika on aina liikaa, niin hyvässä kuin pahassakin.

Paikoitellen tuntui myös kovin vaikealta valita, mihin saliin itsensä asetti, sillä mielenkiintoisia esityksiä tuntui olevan joka sessiossa. Keskityin kuitenkin laajempien "plenary"-luentojen ohella "pääasioihin" eli neurologisiin ja psykiatriisiin aiheisiin sekä radiofarmasiaan ja -kemiaan. Oli ilo kuulla myös erinomaisia suomalaisesityksiä. Ikäväkseni havaitsin, että ahnehtiminen ei kannata tässä asiassa, sillä päänuppini kykeni vastaanottamaan vain rajallisen määrän uutta tietoa, vai olisikohan kyseessä jo alkava dementia?

Insinööreille ja muille televiestinnän taitajille on pakko antaa tunnustusta, sillä onkologian plenary-esitelmän pitäminen toiselta puolelta maapalloa onnistui erinomaisesti. Ehkä ei aina kannatakaan rahdata puhujia tänne kaukaiseen Suomeen saakka... Täytyy toki myöntää, että kansainvälisten kongressien tärkein anti lienee kuitenkin juuri henkilökohtaisten kontaktien solmiminen ja pienryhmäkeskustelut uusista haasteista ongelmista/ tuloksista, joten matkustaminenkin on tarpeellista.

"Ensin työ ja sitten leikki" opittiin lapsena; Helsingissä tätä sovellettiin viettämällä sunnuntaina GE Healthin tarjoama mukava ilta herkutellen ja hyvästä seurasta nauttien. Perinteinen MAP-ilta järjestettiin Suomenlinnassa, mikä jo paikana teki suuren vaikutuksen, sillä tämä käynti oli minulle aivan ensimmäinen. Helsinki on minulle vieras kaupunki, kartan avulla siellä piti kulkea, joten välistä tuntui kuin olisin ollut jossain kauempanakin ulkomailla. Vilperin Perikunnan laulu "Turkulaisena Helsingissä" ei kuitenkaan tullut mieleeni!

Kokouksessa onnistuin tutustumaan myös muutamiin minulle uusiin isotooppilääketieteen ammattilaisiin ja vanhoja tutujahan on aina suuri ilo nähdä. Järjestäjille haluan osoittaa lämpimät kiitokset onnistuneesta kokouksesta, erityisesti minua hämmästytti, että tämän ennätysateisen kesän jälkeen he olivat saaneet organisoitua aivan kelpoisen kauniin kongressipäivät säänkin puolesta. Antoisaa kongressia muistellen Päivi

Dos. Esko Vanninen, Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen osasto, KYS:

Tämänvuotinen EANM:n kongressin ohjelmarakenne oli uudistettu kokonaan. Kovatasoiset kutsutut luennoitsijat takasivat laadukkaat plenary- ja symposium -luennot. Omiin tietojen updeittaamiseen nämä luennot olivat omiaan. Eryisesti mieleen jäivät jo nyt legendaksi muodostunut Wahlin teleluento onkologian plenarysessiossa, jossa hän summasi hyvin miten 'kuumilla' monoklonalisilla vasta-aineilla (vihdoinkin) on nyt selvä sijansa lymfoomapotilaiden hoidossa. Saa nähdä tuleeko Bexxar Suomessa jo käytössä olevan Zevalinin rinnalle. Samassa sessiossa Niewegin esitys oli myös mainio: vaikka vartijaimusolmuketutkimuksia tehdään lukuisilla eri viritelmillä näyttävät tulokset edelleenkin erinomaisilta. Milloinkahan Suomessa otetaan kliiniseen käyttöön isotooppimerkkaus palpoimattomien rintatuumoreiden lankamerkkauksen tilalle? Neurologian plenarysessiossa Wahlund toi vahvasti esiin MRI:n käytön Alzheimer-diagnostiikassa. Hippokampusvolumetriaa ei tarvita, vaan visuaalinen arvio riittää. SPET ei vertailuissa pärjännyt, vaikka posteriorisen cingulumin tarkastelu parantaakin osuvuutta. Yksi kongressin jännittävimmistä esityksistä oli samassa sessiossa Mathiksen seikkailu beta-amyloidikuvausten kehittämisen kiemuroissa.

Tieteellisissä sessioissa yksi kokouksen mielenkiintoisimmista esityksistä oli parhaana abstraktina palkittu Signore et alin ^{123I}-leimatulla interleukiini-2:lla tehty työ, jossa italialaisyryhmä osoitti, että epästabiliinien kaulavaltimoplakkien kuvantaminen on mahdollista. Olisiko tämä läpimurto plakkiruptuuralttiuden in vivo osoittamisessa? Kardiologian puolella oli näkyvästi esillä sydänperfuusiokuvaus diabeetikoilla ja munuaisten vajaatoimintapotilailla (dialyysipotilailla). Ilmassa on kohtuullisen iso kysymys siitä, pitäisikö näissä ryhmissä tehdä oireettomillekin potilaille sydänperfuusiokuvauksia, kun patologisia löydöksiä on melkoisen paljon.

Postereita oli paljon, ehkä liikakin. Mieleen jäi mm. näppärä käytännönläheinen työ, jossa 1-suonen sepelvaltimotautia sairastavilla potilailla injisoitiin perfuusioradiolääke pallolaajennustoimenpiteen aikana. Näin saatiin selville, että tavanomaiset kaaviot sepelvaltioiden suonitusalueista ovat korkeintaan suuntaa antavia: erityisesti ala-takaseinän suonitus on vaikea arvata eikä oikealla sepelvaltimolla näytä olevan mitään varmaa omaa spesifiä suonitusalueita.

Näyttely tuntui aiempaa väljemmältä. Liekö näytteilleasettajia ollut tavallista vähemmän (yritysten fuusiot!) vai oliko halli niin kertakaikkisen suuri, että isokaan näyttely ei tuntunut kovin isolta? Tutustuin Antti Sohlbergin kanssa ahkerasti uusiin gammakameroihin, joihin on nyt ilmaantunut myös hyvin eritasoisia TT-optioita. Philipsin listamuotoinen keräysmahdollisuus vaikutti mielenkiintoiselta. CARE-ohjelmisto oli uusiutunut ja se mittaa nyt myös vasemman kammion tilavuudet ja ejektiofraktion. Sama firma on tuomassa tarjolle niin luusto- kuin PET/TT kuvien automaattisen tulkinnan (viimemainittu taisi käytännössä tarkoittaa keuhkomuutosten arviointia).

Ennen varsinaista kokousta osallistuin ISORBE (The International Society of Radiolabeled Blood Elements)-kurssiin, joka oli sekin varsin onnistunut. Vastoin kongressin yleistä, innostunutta ilmapiiriä, esitteli Sinziger sangen pessimistisesti ateroskleroosikuvantamisen näkymiä. Ehkäpä tuo alussa mainitsemani Signoren viitoittama tie vie tälläkin alueella asioita eteenpäin.

Tuula Ketola, OYS isotooppilaboratorio:

Kun kaunis lauantaiamu valkeni lähtöpäivänä Oulussa, oli lämmintä ja aurinkoista. Ilmassa oli harvinaista säteilyä, kun aurinko paistoi ja helli meitä lentokentälle menijöitä +20:n asteen lämmöllä. Näppärä ja edullinen siirtyminen lentäen Helsinkiin tuntui ruhtinaalliselta, olemmehan tottuneet käyttämään VR:n palveluita! Lentokentältä siirryimme taksilla messukeskukseen, josta saimme majoituspaikkamme avaimet ja kongressi materiaalin. Taloudellisen näkökulman huomioiden, olimme varanneet koko osastomme henkilökunnan majoituksen Meilahden sairaalan potilashotellista. Siis sinne ratikalla Töölössä vaihtaen... Tunnelma oli iloinen ja hikinen, sillä lämpötila oli kohonnut +24C asteeseen ja matkalaukut painoivat!

Kongressin avajaiset antoivat selkeän kuvan isotooppilääketieteen kehityksestä Euroopassa. Muu ohjelma oli mielestäni laadukasta, korkeatasoista, kaunista katsella ja ilo kuunnella! Hoitajien session avajaispuheenvuorossa oman ammattijärjestöni puheenjohtajan Päivi Woodin esitys laatuksikirjan rakentamisesta ja kliinisen auditoinnin tilanteesta oli kielellisesti helppoa seurattavaa tuttujen termien ansiosta. Tuttua se oli myös siksi, että omassa yksikössämmme laatuksikirjan kanssa aherrettiin moniammatillisesti yli kaksi vuotta. Aherrus huipentui keväällä 2004 säteilynkäytön auditointiin.

Monet hoitajien sessiot antoivat perustietoa erilaisista kuvantamismenetelmistä mm CT, MRI ja PET tutkimuksista. Eri kuvafuusiot ovat tulevaisuutta, jossa vilisevät mm SPECT/CT, PET/CT ja SPECT/MRI. Näitä käsiteltiin monipuolisesti myös muissa esityksissä. Vartiijamusolmuketutkimuksissa CT:n käyttö näytti antavan lisäinformaatiota imusolmukkeista. Olen tavannut monia rintasyöpäpotilaita, joilla leikkaus ja sädehoito ovat jättäneet pysyvän muis-

ton, turvonneen lähes toimintakyvyttömän käden. Naisena ja hoitajana onkin viimevuosina ollut ilo seurata tutkimus- ja hoitomenetelmien kehittymistä niin, että potilaan elämä on laadukasta hoitojen jälkeenkin.

Luentoja kuunnellessani, ja varsinkin jälkeenpäin, pohdin hoitajien koulutuksen tarvetta, kuinka monipuolisia taitoja me tarvitsemme ja kuinka ensiarvoisen tärkeää on pitää ammattitaitoa jatkuvasti yllä. Koulutuksen lisäksi oma motivaatio ja kannustava moniammatillinen työyhteisö mahdollistavat elinikäisen oppimisen. Euroopan tasolla hoitajien työ on hyvin erilaista riippuen maasta, organisaatioista, hoitokulttuurista ja koulutuksesta. Kokemusten vaihtaminen samaa työtä tekevien kanssa on yleensä koulutuspäivillä tärkeä osa oppimista. Näin suuressa tapahtumassa ja vieraalla kielellä kokemusten vaihtaminen hoitajien kesken jäi omalta osaltani vähäiseksi.

Kongressin näyttely- ja posterialueeseen tutustumiseen olisi tarvinnut enemmän aikaa. Kongressin järjestelyt olivat onnistuneet ja näin ensikertalaiselle kokemus oli vaikuttava. Hyvä ennako orientoituminen jokaiseen päivään oli tarpeellista, jotta onnistuisi näkemään ja oppimaan mahdollisimman paljon. Orientoitumisessa auttoivat abstraktit ja luentolyhennelmät.

Kongressi antoi uskoa, että isotooppilääketiede tarvitsee tulevaisuudessakin moniammatillista tiimityöskentelyä, jossa myös hoitajien ammattitaitoa tarvitaan.

Antti Sohlberg, Kuopio yliopistollinen sairaala, Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen osasto:

Helsingissä 4.-8.9.2004 järjestetty Euroopan isotooppiyhdistyksen kokous oli toinen EANM:n kokous johon otin osaa. Kokouksen osanottajamäärä oli jälleen kasvanut, kuten myös lähetettyjen ja hyväksytyjen abstraktien määrä. Erityisen ilahduttavaa oli suomalaisten tutkijoiden abstraktien suuri määrä. Tieteellinen ohjelma sisälsi tuttuun tapaan plenary-sessioita, suullisia esityksiä, CME-luentoja ja lounas-luentoja. Pienenä uutuuksena oli, että ohjelma oli nyt selvästi jaettu kuuteen rinnakkaiseen osaan: kardiologiaan, neurotieteisiin, onkologiaan, terapiaan/dosimetriaan, yleisiin kliinisiin tieteisiin ja kemiaan/fysiikkaan/instrumentointiin, joka hieman selkiytti ohjelmaa. Järjestelyt luentojen osalta sujuivat mielestäni oikein hyvin: aikataulu piti paikkansa ja teknisesti kaikki onnistui erinomaisesti. Ainoastaan muutamat poisjäännit (fysiikan puolella) aiheuttivat hieman epäselvyyttä, mutta tämä ei tietysti ole millään tavalla järjestäjien vika.

Seurasin kokouksessa enimmäkseen fysiikan puolen esityksiä, joista suullisten esitysten taso ei valitettavasti mielestäni ollut tällä kertaa kovin korkea. Sunnuntain esitykset koskivat pääasiassa vaimennus- ja liikekorjausta, mutteivät tarjonneet kovinkaan paljon uutta tietoa asiasta. Lisäksi kaksi sunnuntain ensimmäistä esitystä jäi pitämättä, koska esittäjät eivät saapuneet paikalle. Maanantain suulliset esitykset painottuivat fuusiokuvantamiseen. Näistä luennoista on varmaan hyödyllistä mainita, että vaikka "muodissa olevat" PET-CT-laitteet tuottavat melko hyvin samassa orientaatioissa olevaa fysiologista ja anatomista dataa tämä ei usein riitä edes visuaalista tarkastelua varten vaan PET- ja CT-kuvat täytyy fuusoida ohjelmallisesti jälkikäteen. Tämä PET- ja CT-kuvien orientaatioero johtuu siitä yksinkertaisesta seikasta, että kaupallisesti tarjolla olevat PET-CT laitteet ovat PET-laitteen ja CT-laitteen yhdistelmiä (CT liitetty PET:n perään), jolloin potilas saattaa liikkua kuvausten välillä aivan samalla

tavalla kuin "vanhojen" PET-laitteiden emissio- ja transmissiokuvausten välillä. Lisäksi hengitysvaiheella on iso vaikutus CT-kuvauksessa.

Tiistiaamun fysiikan CME-luennot, viimeistä esitystä lukuun ottamatta, olivat erinomaiset. Luennot alkoivat B. Huttonin hienolla kertauksella SPECT:n perusteista: rekonstruktioista ja erilaisista korjauksista, ja jatkuivat T. Beyerin PET ja PET-CT-luennoilla. PET-CT:ssä CT-kuvia voidaan anatomisen paikannuksen lisäksi käyttää myös (lähes) kohinattoman attenuaatiokartan tuottoon, mutta koska CT:ssä säteilyenergia ja energiaspektri eroaa PET:ssä käytettävien positronisäteilijöiden tuottamasta annihilaatiosäteilystä tietyt korjauksia tarvitaan. Tohtori Beyer esitti nämä ongelmat ja niiden ratkaisut todella asiantuntevasti. Session viimeinen esitys PET:n ja PET-CT:n säteilyturvallisuudesta ei aivan yltänyt edellisten esitysten tasolle, mutta säteilyturvallisuus on tietysti tärkeä asia ja on CT:n osalta hieman erilaista mihin konventionaalisessa isotooppilääketieteessä on totuttu. Keskipäivän suullisten esitysten tasossa oli taas toivomista. Ensimmäinen esitys käsitteli jo täysin vanhentunutta rekonstruktio menetelmää ja kaksi seuraavaa taas tuloksia, jotka on tiedetty jo lähes 10 vuotta. Onneksi loput esityksistä olivat tasoltaan parempia.

Keskiviikkoamuna oli pieneläinkuvantamissymposium, joka oli mielestäni erittäin onnistunut. Symposiumissa kolme asiantuntijaa esitteli pieneläinten kuvantamiseen käytettäviä PET- ja SPECT-laitteistoja ja algoritmeja sekä tulevaisuuden näkymiä. Pieneläinkuvantaminen saattaa tulevaisuudessa olla tärkeässä osassa esimerkiksi lääkehityksessä sekä erilaisten sairauksien ja hoitomuotojen tutkimuksessa joten tämä symposium oli mielestäni erittäin hyvä idea.

Yleisesti ottaen tämän vuoden EANM:ssä fyysikolle oli hieman uuttakin nähtävää, mutta valitettavasti fysiikan esityksiä oli vähän ja taso oli, kuten aiemmin mainittiin, melko kirjava. Toisaalta tämä tietysti avaa mahdollisuuden käydä kuuntelemassa lääketieteen puolen plenary sessioita ja CME-luentoja ja itse keskityinkin fysiikan lisäksi pääasiassa isotooppihoito/dosimetria-luontoihin. Mutta jos EANM:n vuosikokouksesta halutaan jatkossa enemmän myös fyysikkojen tapahtuma mielestäni ohjelmaan pitäisi panostaa tällöin entistä kovemmin.

Haluan kiittää isotooppiyhdistystä saamastani matkapurahasta.

Eeva-Liisa Romppanen, Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen osasto, KYS:

Ensimmäistä kertaa isotooppilääketieteen kongressiin osallistuvana koin ammatillisesti hyötyväni eniten osallistumalla CME-sessioihin, joiden avulla pystyin hahmottamaan aihekokonaisuuksia aiempaa paremmin. Mielenkiintoisimpia omasta näkökulmastani olivat CME 2 (Emergency), CME 4 (Infection and Inflammation) sekä erityisesti CME 10 (Radiopharmacy). Radiolääkkeiden valmistus on tarkoin säädeltyä ja ohjeistettua ja nykyisin monissa maissa (mm. Iso-Britanniassa) valvonta on varsin tehokasta. Aseptiikkaan niin teollisessa tuotannossa kuin sairaalatasollakin kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Kuitenkin käytännön tasolla mm. tilojen ja valmiiden lääkkeiden laadunvalvonta on erittäin kirjavasti järjestetty. Aihe herätti hyvin vilkasta keskustelua osanottajien kesken ja näyttäisi

siltä, että radiolääkkeiden valmistuksesta vastaavat henkilöt niin teollisuudessa kuin sairaaloissakin kaipaisivat enemmän kollegiaalista yhteistyötä käytäntöjen yhdenmukaistamiseksi ja vakiinnuttamiseksi. EANM:n laatimat suositukset ovat hyvä lähtökohta mietittäessä omia käytäntöjä radiolääkkeiden valmistuksessa ja laadunvarmistuksessa.

Radioimmunoterapia nousi kokouksessa varsin hyvin esille useassakin eri sessiossa. Erittäin mielenkiintoinen oli onkologian plenary-luento, jossa käsiteltiin monoklonaalisten vasta-aineiden käyttöä non-Hodgkin lymfooman hoidossa. Osallistuin myös kaupalliseen lounassessioon Zevalin-hoidoista, jotka on tarkoitus pian aloittaa KYSissä. Aihe on siis ajankohtainen ja oman työn kannalta tärkeänä kokousantina onkin yleiskäsitys radioimmunoterapian toteutuksesta ja tehokkuudesta.

Radiokemian sessioita oli kongressissa kiitettävän paljon. Yksi mielenkiintoisimmista oli radiokemian symposium 1, joka oli hyvä katsaus radiolääkkeiden nykykäytöstä ja valotti tulevaisuuden näkymiä onkologiassa, neurotieteissä ja sydän- ja verisuonikuvantamisessa. Tutkimusta uusien kliinisesti käyttökelpoisten traserien löytämiseksi tehdään erittäin paljon ja varmasti osa tällä hetkellä tutkimuksen kohteena olevista traserista päätyy ennen pitkää kliiniseen käyttöön. Uudet traserit yhdistettynä entistä parempiin kuvantamismahdollisuuksiin (mm. PET/CT) tarjoavat varmasti tulevaisuudessa mahdollisuuden ymmärtää paremmin biokemiallisia prosesseja ja välineen aiempaa tarkempaan diagnostiikkaan ja hoidon suunnitteluun. Yksi mielenkiintoinen osialue on leimattujen peptidien käyttö onkologian lisäksi myös tromboosin ja infektion/inflammaation kuvantamisessa. Peptidien syntetisointi ja leimaus on yksinkertaista. Lisäksi ne eivät ole immunogeenisiä ja lokalisoituvat hyvin nopeasti kohteeseen, joten vaikuttaa siltä, että leimatuilla peptideillä voi olla tulevaisuudessa tärkeä rooli kuvantamisessa ja mahdollisesti myös isotooppihoidoissa.

Posterit olivat pääsääntöisesti huolella tehtyjä ja tasokkaita. Niiden määrä oli tosin niin suuri, että tutustuessa oli vaarana informaatioahky. Mielenkiintoisimmista olisi mielellään myös keskustellut tekijöiden kanssa, joten jäin kaipaamaan kliinisen kemian kongresseista tuttua "päivystystuntia" eli tuntia, jolloin posterin esittäjän tulee olla paikalla kysymyksiä ja keskustelua varten. Myös näyttely oli mielenkiintoinen. Tutustuin mm. ruisku- ja ampullisuijiin, jotka ovat pikkuhiljaa kehittyneet entistä käyttäjäystävällisemmiksi sekä muihin säteilysuojiin, joita käyttämällä työntekijöihin kohdistuvaa säteilyannosta voidaan merkittävästi pienentää.

Kaija-Leena Kaiser, Tiina Säilä, Tiina Taatila, Tuula Salonen, Jukka Husari, Anne Ryhänen ja Pasi Korkola, TAYS

Helsingin Messukeskus isännöi tämän vuoden EANM:n kokousta. Järjestöön kuuluu jäseniä 35 eri maasta, joten ilmapääsi oli hyvin kansainvälistä. Eri kulttuurien värikästä kirjoa oli mielenkiintoista seurata. Parikymmentä vuotta ehti kulua siitä, kun Suomi viimeksi sai kunnian järjestää kokouksen.

Helsinki, Itämeren tytär, tarjosi upeat puitteet kokoukselle. Oikeaan turistityyliin nopeimmat ehdit vieraila museoissa, oopperassa ja teatterissa, tarjontaahan riitti yltäkyläisesti. Mieleenpainuvien museokäynti oli ehdottomasti Albert Edelfeltin 150-vuotisjuhlanäyttely Ateneumissa. Ilmakin oli suosiollinen kokouspäivien ajan ja se antoi hyvät mahdollisuudet tutustua kaupunkiin jalkaisin. Ulkomaalaisia vieraita tuntui

kovasti viehättävän Helsingin kallioiset rannat ja luodot. Kulkuyhteydet olivat nopeita ja vaivattomia hotellin ja kokouspaikan välillä. Sen takasi matkakortti, jota sai vapaasti käyttää Helsingin julkisissa liikennevälineissä. Kokouksen osanottajamäärä ylitti 4000:n henkilön tavoitteen päätöspäivän aamuna. Se oli enemmän kuin koskaan aiemmin EANM:n kokouksessa. Hoitajaosanottajia tästä määrästä oli noin 500. Järjestelyt toimivat ilman suurempia ruuhkia suuresta väkimäärästä huolimatta. Suomi hoiti laadukkaasti isännyyden. Kaikki kunnia annettakoon järjestelyihin osallistuneille. Saimme nauttia laadukkaista Plenary Lectureista, Continuing Medical Education (13) sekä Technologist Continuing Education luennoista (8), symposiumeista ja debaatista. Tieteelliset luennot oli jaettu viiteen "trackiin": kardiologia, general clinic sciences, neurosciences, onkologia ja radiofarmasia / radiokemia / fysiikka / kemia / instrumentointi. PET ja etenkin PET/CT oli vahvasti mukana esitelmissä - niin tutkimusten tekemisen, analysoinnin, tulkinnan kuin säteilysuojelunkin kannalta. Kaiken "uuden ja upean" joukossa oli kuitenkin hyvä huomata perinteisen gammakuvauksen puoltavan paikkaansa vakaasti. Rutiinitoimintojen pyörittämiseksi isotooppilaboratorioissa tarvitaan ja tullaan vielä kauan käyttämään yksi-, kaksi- ja kolmipäisiä gammakameroita, joten jalat maassa on hyvä kulkea! Hoitajaluennoilla esiteltiin monenlaista tekemisen mallia. Koulutuksen painopisteet hoitajilla/technologisteilla ovat eri maissa erilaiset. Näin suomalaisesta näkökulmasta on hyvä todeta, että kyllä sitä osaamisen tasoa löytyy meidänkin rutiineista. Ohjelmasta näkyi myös tulevaisuuteen suuntautuminen. Technologist-koulutuksessa oli huomioitu uusien menetelmien mukaan tuleminen., sillä sekä CT:n että MRI:n perusteiden luennot olivat tarpeellista kertausta ja uuden oppimista.

Kokouksen yhteyteen pystytetyssä näyttelyssä oli esillä paljon jo perinteisten sekä tuntemattomampien laitevalmistajien gammakameroita ja oheistuotteita. Merkkiainevalmistajat esittelivät omia tuotteitaan. Liikuttelavista laitteista oli pienoismalleina esillä ainakin rekan perävaunuissa olevat PET/CT ja fluoria tuottava lineaarikiihdytin. Myös säteilysuojeluun liittyviä välineitä oli nähtävillä ja kokeiltavissa runsaasti. Technologist Poster Sessions tilaisuuksia oli kolme ja niissä esiteltiin 48 posteria. Kaikkiaan kongressissa oli esillä noin 1000 posteria, joten posterialue oli kooltaan hyvin laaja.

Hoitajille jaettiin kahdeksan palkintoa ansiokkaista suullisista esityksistä ja postereista sekä parhaimmista koetuloksista. Parhaimman suullisen esityksen palkinto meni Hollantiin (Mrs S. Boerdijk: The evaluation of 3D 18F-FDG wholebody PET scanning). Parhaan posterin palkinnon sai ruotsalainen Mrs G. Eklöf-Areskog: "Radiation doses absorbed by technologists during different working situations with 99m Tc in NM Dept". Viimeisenä kokousiltana oli jälleen Continuing Education Exam. Kaksi parhaiten kokeen suorittanutta palkittiin, mutta valitettavasti kumpikaan heistä ei ollut suomalainen. Toinen palkinto meni Hollantiin ja toinen Irlantiin. Marie Curie palkinnon tänä vuonna sai italialaiselta kuulostava työryhmä (A. Signore, E. Bonanno ym.) ateroskleroottisten plakkien kuvantamista käsittelevästä aiheestaan. Radiolääkevalmistaja MAP-Schering jakoi osastollaan

tunnustus-palkinnon Suomen isotooppitoiminnan kehittämiseen vahvasti vaikuttaneelle fyysikko Jyrki Kuikal-le. Eri sponsorien järjestämä sosiaalinen ohjelma onnistui hyvin. Mieleenpainuvista illoista kiitos MAP:lle, Medionille ja GE Healthcarelle. Ohjelmaa riitti jokaiselle illalle ja välillä hiukan kiiruhtaenkin jokaiseen tilaisuuteen ehdittiin. Kiitämme isotooppiyhdistystä ja muita sponsoreita kaikista niistä apurahoista, joiden turvin saatoimme nauttia sekä virallisesta että sosiaalisesta ohjelmasta. Kiitos myös kanssamatkaajille erittäin mukavasta seurasta, ikää tuli lisää roppakaupalla, mikäli se on naurun määrästä kiinni.

Keskustelua ja ajatuksia herättelemään

Aapo Ahonen

Auditointi on aktivoitunut monia miettimään toimintaansa ja myös parannuksia nykyiseen. Auditoinnissa ei vielä nykyisellä kierroksella ensisijaisesti kiinnitetä huomiota itsearviointiin. Tämä on kuitenkin niitä oleellisimpia asioita, mitkä todella voisivat parantaa isotooppitoiminnan tasoa ja seuraavilla kierroksilla itsearviointi tulee olemaan keskeisessä asemassa. Nykyiset auditointivalmistelut on suoritettu monin paikoin ilman mitään lisäresursseja ja tuntuu siltä, että työnantajan kauniista puheista huolimatta asiaan ei heidän taholtaan ole suhtauduttu vakavasti. Toinen asia on, että pitääkö tämän auditoinnin olla niin massiivista ja pikkutarkkaa kuin se nyt näyttää usein olevan. Voi myös ihmetellä onko auditointivalmisteluihin käytetty massiivinen aika suhteessa varsinkin rajallisiin resursseihin, mitä isotooppilaboratorioissa on. Tähän käytetty aika on pois kaikesta muusta tähdellisestä toiminnasta isotooppilaboratorioissa!

Haluaisin herättää keskustelua siitä, miten itsearviointia pitäisi suorittaa kaksioisluentoineen ja vertaisarviointineen. Keskustelun herättämiseksi ja virikkeeksi liitän oheisen HUSLAB:in kehitysvaiheessa olevan [itsearviointiohjelman](#).

Haluaisin tuoda myös keskusteltavaksi muutospaineet erikois-alamme koulutusohjelmaan. Maailma muuttuu ja sen mukana mekin. Nyt meillä on jo käytössä useitakin CT/SPET tai CT/DH-PET-laitteita. Useat näkevät vaivaa katsoa myös radiologisia kuvantamistuloksia, toiset yrittävät jo nyt ilman koulutusta ymmärtää radiologisia kuvia. Lausunnot ovat toki käytettävissä. Seuraava askel ovat varsinaiset CT/PET-laitteet, joita niitäkin näyttäisi Suomeenkin tulevan (Turussa nyt ainakin on aina rahaa). Minun ehdotukseni on: erikoisalamme koulutusohjelmaan on sisällytettävä puoli vuotta pakollista radiologian koulutusta ja ne jotka haluavat suuntautua myös PET-puolelle (miksei muutkin?) saisivat lisäksi lukea erikoisalan koulutukseen vapaaehtoista radiologian koulutusta puoli vuotta.

terv. Aapo

Syysterveisin
Anu

Anu Koskela, Lääketieteellisen radioisotooppiyhdistyksen sihteeri, anu.koskela@hus.fi